

TEGL IDEER

Udendørsbelægninger i tegl

Revideret marts 1990

Materialer

Teglstens anvendelse til andre formål end de murede konstruktioner er ikke af nyere dato. Ofte møder man gamle teglbelægninger udført på stier, gange og veje eller som beklædning af skrænter og skråninger mod vandløb og voldgrave. Mange af disse belægninger har i århundreder modstået vejr og vind og slid, og står i dag som et godt bevis for teglmaterialets store slidstyrke og modstandsevne også på dette felt.

Stenformater

Dansk normalformat har følgende dimensioner: længde: 228 mm, bredde: 108 mm, tykkelse: 55 mm.

En række teglværker kan også levere sten i andre formater, herunder kvadratiske formater og sten med en afrundet kant.

NB: Vigtigt. For nedlægning af stenene

skal brugeren igennem sin leverandør have sikkerhed for, at de valgte sten er egnet til udendørs belægning og til den ønskede trafik.

Læggeteknik

For man påbegynder lægning af teglstene, er der visse forarbejder, der må gøres, for at sikre et godt resultat.

Afsætning

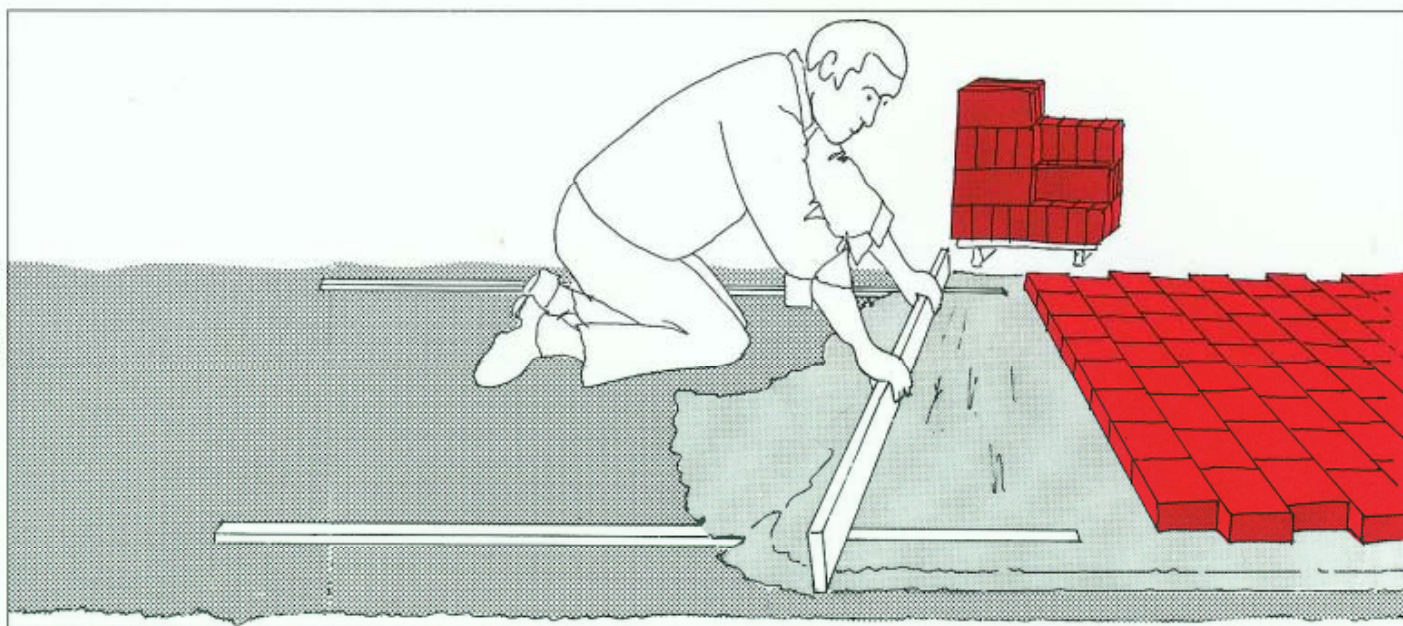
Afsætning af linjer og højdemål må være nøjagtig. Højdepælene må placeres sådan, at de ikke er i vejen for de forskellige arbejdsmanøvrer. Højdepælene slås i jorden, så overkant angiver belægningens færdige højde eller afretningslagets over-side. Belægningen skal lægges med fald, således at vandet bortledes fra overfladen.

Jordarbejde

Udgravning skal i dybde afpasses til bundlag, læggesand og belægning. Bund og sider skal bære og støtte bundlaget og bortlede vandet. Bunden af udgravningen skal være jævn og skal komprimeres med tromle eller støder og af hensyn til vandafledning have fald ud til siderne. Dræning og bortledning af vandet er især vigtigt de steder, hvor udgravningen danner et bassin, og hvor jorden er lerholdig.

Bundlag

Belægningen skal hvile på et solidt bundlag, der skal være så elastisk, at det kan give efter for tryk uden at bryde sammen. Bundlaget kan være stabilt grus eller bundsikringsgrus, der komprimeres eller vibreres med vibrator. Bundlaget er altså både fundament og drænlag. Vedrørende tykkelser, se tegning.

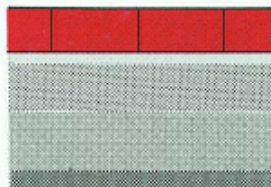
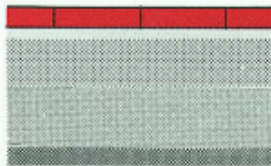

KØREBANEBELÆGNING

Interne veje og pladser

Mursten på fladen

3 cm afretnings-sand
10-12 cm stabilt grus
15 cm bundsikringsgrus
ved råjord med normal bæreevne.

Mursten på kant

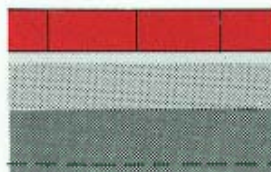
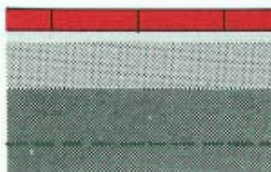
3 cm afretnings-sand
10-12 cm stabilt grus
15 cm bundsikringsgrus
ved råjord med normal bæreevne.

GANGBELÆGNING

Stier og terrasser

Mursten på fladen

3 cm afretnings-sand
10-12 cm stabilt grus
Eventuelt bundsikring.

Mursten på kant

3 cm afretnings-sand
10-12 cm stabilt grus
Eventuelt bundsikring.

Afretningssand

Sandlaget kan nu lægges oven på bundlaget og lægning af stenene påbegyndes.

Lægning af teglsten

Ved gange og mindre arealer kan den enkelte sten lægges færdig hver for sig med højde, retning og pakning med sand. Dog gælder, at der ved mindre arealer såvel som ved større arealer med fordel kan anvendes afretningsskinner og afretterbræt. Skinnerne lægges ud i hver side i højde med stenenes underside; man må regne med en vis overhøjde for sætning. Afretterbrættet trækkes på kant, og man opnår en helt plan sandflade, hvorpå stenene lægges.

Normalt lægges stenene med knasfuger, d.v.s. de stødes tæt sammen.

Fugematerialet bør være strandsand, som fejes ned mellem stenene, herefter

kan belægningen komprimeres ved brug af en vibrator med gummisko.

Lægningsmønstre

Teglstenene kan lægges i et utal af mønstre, som illustrationerne viser eksempler på. I almindelighed må det siges, at jo enklere et mønster er, jo smukkere er det. Stenene er i deres farve og struktur så varierede, at man alene herved opnår det spil og den stoflighed, der kan være ønskelig i belægningen.

Belægningen kan afsluttes med uregelmæssig kant, svarende til det forbandt, der er anvendt, hvilket ofte er det smukkeste i forbindelse med græs og planter. Ønskes en præcis afslutning, kan der udføres en kantning af belægningen.

Litteratur

Das Pflaster

In Geschichte und Gegenwart af Heinz Wolff. Deutsche Kunstverlag, 1987.

Fra Kalk- og Teglinformation

Information om dræning og fremstilling af drænrør, 1982.

Idéblade:

Ildsteder i haven.

Fritstående teglmure. Carporte i tegl.

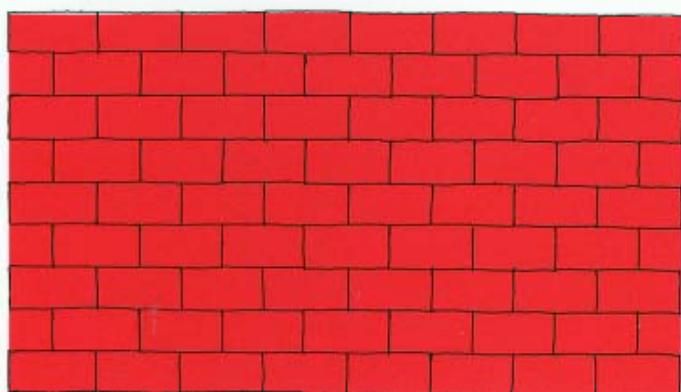
Udendørs kombineret pejs og grill.

Pejs med grill/varmeplade. Grillbord i tegl.

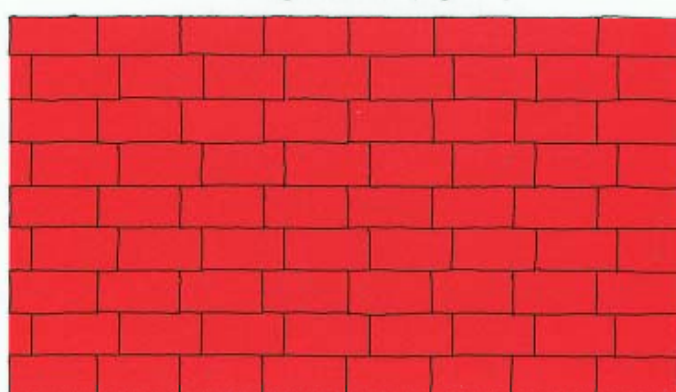
Røgeovn i tegl. Bageovn i tegl.

Tegl i haven – Konstruktionsdetaljer.

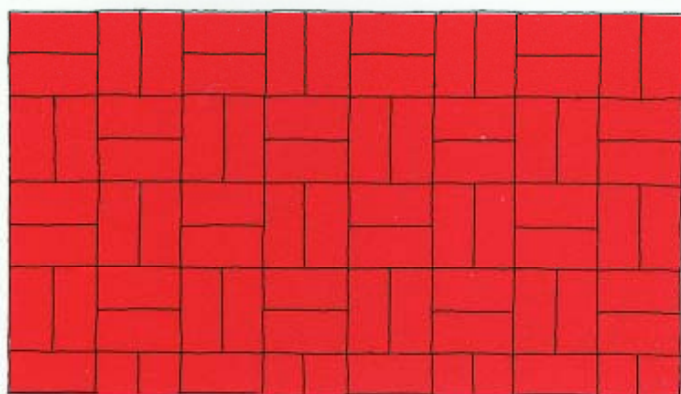
Hertil kommer en række udmærkede havebøger, som giver mange spændende forslag til indretning af haver, herunder belægninger i klinker (teglsten).

Sten på fladen. Halvstensforbandt.

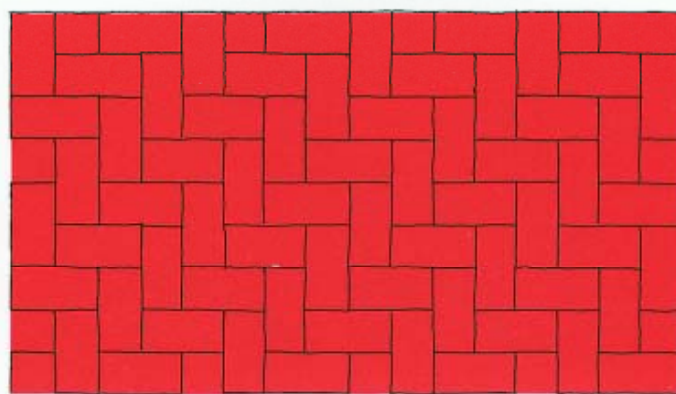

Sten på fladen. Kvartstensforbandt.

Sten på fladen. Kvadratisk forbandt.

Sten på fladen. Sildebensforbandt.

Sten på fladen. Sildebensforbandt i kørselsretningen.

Sten på fladen. Diagonal forbandt.

Materialeforbrug

Sten på fladen

Murstensforbrug med knasfuge pr. m²
Murstensforbrug med normalfuge pr. m²

ca. 41 sten.
ca. 35 sten.

Sten på kant

Murstensforbrug med knasfuge pr. m²
Murstensforbrug med normalfuge pr. m²

ca. 80 sten.
ca. 63 sten.

Udgivet i maj 1980

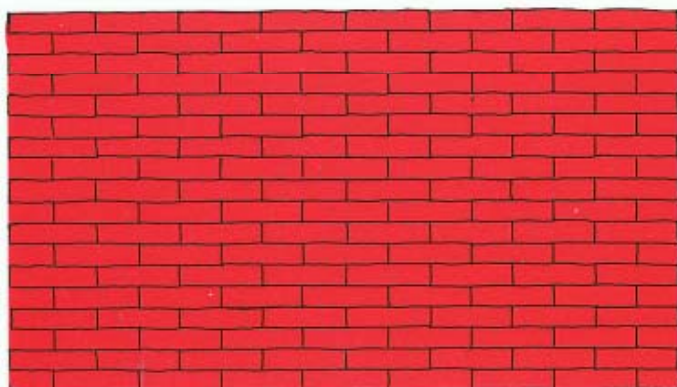
Revideret i marts 1990

Kalk- og Teglinformation

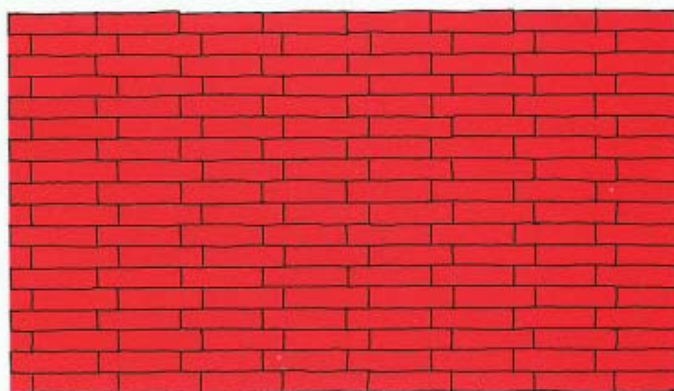
Telefon 86 28 38 11

Teglbækvej 20 · 8361 Hasselager

Forsidebillede: Terrasse med en belægning af røde sten i kvadratisk forbandt.

Sten på kant. Halvstensforbandt.

Sten på kant. Kvartstensforbandt.

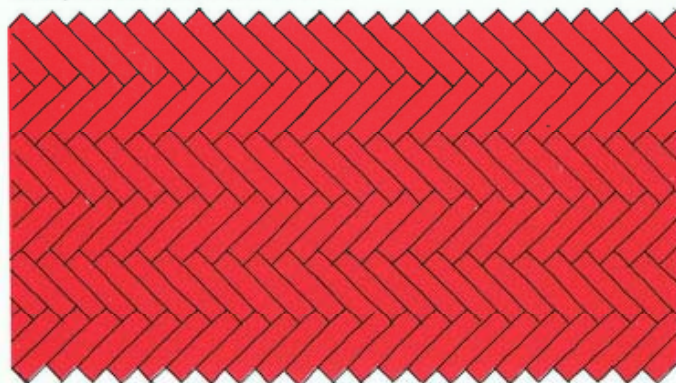

Sten på kant. Kvadratisk forbandt.

Sten på kant. Sildebensforbandt i kørselsretningen.

Sten på kant. Sildebensforbandt.

Sten på kant. Midterstens forbandt.

